

NOVI ŠPORT U HRVATSKOJ

Kako je nastao ultimate frisbi

ŠPORTSKA IGRA I FAIR PLAY OSNOVE SU FRIZBIJA. PODRŽAVA SE NATJECATELJSKI DUH, ALI IZNAD SVEGA SE POTIČE POŠTOVANJE MEĐU IGRAČIMA, POŠTIVANJE PRAVILA I UŽIVANJE U IGRI

Piše **Ognjen Livada**

Izumitelj popularnog diska je Amerikanac Walter "Fred" Morrison. Leteći disk se isprva nazivao "Pluto Platter". Zbog navike studenata u Connecticutu koji su se iz zabave često dobacivali praznim kutijama za pite pekare Frisbie Pie Co., Rich Knerr i Arthur Merlin zatražili su marketinška prava na Morrisonov izum u siječnju 1957. godine, a šest mjeseci kasnije Knerr je odlučio prihvatiti nadimak koji su studenti dali "Pluto Patteru". Prva su pravila napisana 1970., a prva utakmi-

ca odigrana je na Columbia High School u Maplewoodu, New Jersey, 1972. godine.

Nakon toga se frisbi počeo širiti Europom, Azijom i Australijom. Prvo svjetsko prvenstvo organizirano je u Švedskoj 1983., a 2001. je uvršten u program Svjetskih igara neolimpijskih športova. Danas u svijetu frisbi igra 100.000 aktivnih igrača u više od 40 zemalja. Međunarodni frisbi savez - World Flying Disc Federation, osnovan je u švedskom Helsinborgu 1985. godine.

Osnovna pravila igre

Ultimate frisbi se igra na travnatom igralištu između dvije ekipe, svaka s po sedam igrača. Igralište je pravokutnog oblika, veličine 100x37 metara, s gol-zonama duljine 18 m. Pogodak se postiže kada ekipa uhvati disk u suparničkoj gol-zoni. Utakmice se najčešće igraju do 17 pogodaka i traju oko 100 minuta. Disk se može baciti u bilo kojem smjeru, a dodavanje je uspješno ako ga uhvati suigrač. Zabranjeno je trčati s diskom ili ga dodati samom sebi. Igrač u posjedu diska mora ga prosljediti nakon 10 sekundi, odbrojanje obavlja branič koji ga čuva. U slučaju da je akcija dodavanja presječena ili ako je disk uhvaćen izvan granica igrališta ili je pao na tlo, obrana istog trenutka dolazi u posjed diska i postaje napad.

Na početku igre i nakon svakog pogotka, igrači se poredaju na prednjoj liniji gol-zone. Novi igrač može ući u igru tek nakon što jedna od ekipa postigne pogodak ili ako se neki igrač ozlijedi. U igri nije dopušten nikakav fizički kontakt. Zabranjeno je blokirati suparničkog igrača ili namjerno stati na putanju dodavanja. Igrači sami dosuđuju prekršaje i rješavaju nesuglasice. Ako su suparnički igrač suglasni da je počinjen prekršaj, igra se nastavlja s tog istog mjesta. Na važnim natjecanjima postoje službeni promatrači koji donose odluke o prekršajima samo u slučajevima kad se igrači među sobom ne mogu dogovoriti. Mišljenje službenog promatrača bezuvjetno se prihvaća.

Tri konkurencije

Ultimate frisbi se igra u tri konkurencije - mješovitoj, ženskoj i otvorenoj. U mješovitoj konkurenciji određen je točan broj muških i ženskih igrača u ekipi. U ženskoj konkurenciji nastupaju samo žene, a u otvorenoj konkurenciji nije određen spol natjecatelja. Osim na travnatim površinama frisbi se može igrati na pijesku ili u dvorani, a tada je uobičajeno da u ekipi nastupa četiri ili pet igrača. Športska igra i fair play osnove su frizbija. Podržava se natjecateljski duh, ali iznad svega se potiče poštovanje među igračima, poštivanje pravila i, osnovno, uživanje u igri.

Ultimate frisbi u Hrvatskoj

U Hrvatskoj je grupa entuzijasta započela igrati frisbi u lipnju 2005., a krajem iste godine osnovan je i prvi klub pod nazivom Frizbi klub *Mali dim*. Krajem 2006. godine, započela je promocija na Zagrebačkom sveučilištu, a za pilot-projekt poslužila je dvorana Fakulteta elektrotehnike i računarstva, gdje se započelo s redovnim treninzima u sklopu nastave. Ujedno, i studentima Farmaceutsko-biokemijskog fakulteta omogućeno je pohađanje nastave tjelesne i zdravstvene kulture u sklopu redovnih treninga Frizbi kluba *Mali dim*. Dosad je taj klub sudjelovao na desetak međunarodna turnira u Sloveniji, Austriji i Mađarskoj. Jedini klub u Hrvatskoj, FK *Mali dim* ima dvadesetak članova.

Literatura

1. Rimac, I. (2007). 50. rodendan slavnog diska. Zagreb, Jutarnji list, 16. VI. Str. 38.
2. Levinson, D. i Christensen, K. (1996). Encyclopedia of World. Oxford: ABC - CLIO.
3. Maggi D. (2001) I šport ima dušu. Salezijanski bogoslovni dom.

